

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 50 L — b.
Egy évre . . 100 L — b.
Egy hónapra . . 9 L — b.
Nyitási sora 6 L — b.
Hird. póttsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gen. Averesea-ni 4

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Odén.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segéd-szerkesztő: Kovács J. István.

A legátus.

Egyházi életben ösidők óta egyik legkedvesebb ember, a legátus. A vidéki parochia várva-várt vendége mindig, mert az ő jelenléte, mint hitélet új hirdetője, örömet szerez nemcsak az egyház vezetőinek, hanem az egész közönségnek.

Régi igazság az, hogy minden változtatás nemcsak kíváncsiságot kelt, hanem élvezetet és örömet is nyújt. A legátus az ifjúság színe-virága, az áhitatos nép az ige hirdetőjét mindig kiváló szeretettel és megbecsülésben részesíti. Meleg hely a szószék az ifjú hitszónoknak, mert ilyenkor még azok is elmennek a templomba, kik máskor nem szoktak. Templomozás után asszonyok, leányok, öregek és ifjak kiváló birálatot mondanak a legátus felett. Egyik alakját, a másik szép beszédét magasztalja. Sok helyen megtörténik, hogy egy-egy öreg bácsi akkora parulást csap az ifjunak, hogy azonnal észébe jut minden kollégiumi tanára, ki rossz tetteit vagy mulasztását a lénia használásával jutalmazta. A jó papák és mamák a legnagyobb szíveséggel invitálják meg a legátus urat: egyik ebédre, a más vacsorára. Jaj az olyan deáknak, ki prédikációját előre jól meg nem tanulta, mert úgy le van foglalva a vendégeskedéssel, hogy még egyházi beszédébe bele sem nézhet. Az ifjú leánysereg azon versenyez, hogy miként hozza a szószékben zavarba a szegény, drukkoló legátust. A bizalom rövid időn oly bensővé szokott válni, hogy egy-egy tréfa is elcsuszlik.

Emlékszem, midőn egyik intelligens, jókedélyű legátust a leányok úgy tréfáltak meg, hogy csinos magyar ruhája zsebéből elcsenpészték zsebruháját s helyette szilvaizes palacsintát tettek be. A mit sem sejtő legátus szónoklás közben izzadó homlokát meg akarván törölni, zsebéből a palacsintát rántotta ki és megtörölte verejtékes homlokát. A műtét nyomai kedves hangulatot keltettek s a szegény legátus örökölte a palacsintás nevet. De azért ő volt a legkedvesebb ember, mert nemcsak bőven kapta a legátumot, hanem később a falu legszebb leánya is az övé lett.

A legátusi intézmény csak a ref. egyházaknál van meg és idők óta. Célja az volt, hogy a szegény, szorgalmas deákok ismerkedjenek meg a külvilággal s fáradságuk gyümölcsét élvezve, szokjanak önálló munkára s helyes magatartásra. Az eredmény mindig és minden tekintetben megfelelt a várakozásnak, mert, míg egyfelől az ifjú egyházi szónoklással lelki kincset szerezhetett magának, másfelől a buzgó és áldozatkész hívőknek alkalma nyílt, hogy egy szegény, törekvő hitsorsosukon segítsenek.

A kézdivásárhelyi ref. egyház szintén sokszor meghozta áldozatát az ily fiatalokkal szemben. Az utóbbi időben az egyháztanács kimondotta, hogy a legációt, mivel 2 rendes lelkésze van, beszünteti, de fenntartotta magának a jogot, hogy olykor-olykor, midőn kiváló tehetségű, arra érdemes egyen a legáció elnyeréséért folyamodik, a körülmények megfontolása mellett, nem azért, hogy a rendes lelkészeket könnyítsen, mert úgy az első, mint a második ünnep és az ünnep bezárásán is nekik kell szolgálatot teljesíteni, hanem azért, hogy egy-egy érdemes ifjút segítsünk, támogassunk, legátusnak meghívassuk.

Ez méltó eljárás, mert, ha nem is mindig, de a nemesen gondolkozóknak alkalmat kell nyitni, hogy a szegény ifjakkal szemben önkéntes áldozatkészességét gyakorolhassa. Hálás

elismerésre méltó ez egyház tagjainak minden oldalon megnyilvánuló nemes jósága és én hiszem, látom és tudom, hogy Isten az ő gazdag tárházából azt áldásával jutalmazza.

Minden segítség az Uról jön! s igaz az: „Bis dat, qui cito dat.”

Református.

HIREK

Szerda, febr. 27.

— **Takarékpénztári közgyűlés.** A Kézdivásárhelyi Takarékpénztár vasárnap tartotta meg LI. évi közgyűlését a részvényesek nagy érdeklődése mellett. Fejér Antal elnök-igazgató üdvözölte meleg szavakban a megjelenteket, majd dr. Török Andor igazgató olvasta fel az igazgatóság üzleti jelentését, mely szerint az évi nyereség 618 316 leu 61 ban. Jótékony célra 10.000 leut adományozott az intézet. Tóth Balázs a felügyelőbizottság nevében tette meg jelentését. Ezután titkos szavazással 3 igazgató és öt felügyelőbizottsági tag lejárt mandátumát újították meg és

igazgatóknak újabb 6 esztendőre ifj. Bándy Istvánt, dr. Vargha Belát és Benkő Ernőt; felügyelő-bizottsági tagoknak szintén 6 évre Nagy Karolyt, Tóth Balázst, dr. K. Kovács Istvánt, Dávid István Mihályt és dr. Dávid Istvánt választotta meg a közgyűlés.

Intézeti ügyész dr. I. Diénes Jenő lett újból hat éves mandátummal.

Ezzel a közgyűlés véget is ért. Esté — a közgyűlésen elhangzott indítvány alapján — az Európában mintegy 40 személyes társasvacsorára gyűltek össze a közgyűlésen megjelentek. Bár a bankett az utolsó pillanatban volt elhárítva, Neuman kitett magáért és kitűnő felszolgálással várta a vendégeket. Az első felköszöntőt D. Paál Lajos mondta az igazgatóságra, majd Szabó Ferenc a felügyelőbizottságra és Marthy Lajos a tisztviselőkre üritettek poharukat. Dr. Gyöngyössi István a részvényeseket, dr. Török Andor az adósokat, Bothár J. Vilmos a betéteseket éltették. Nagy Károly Pál Lajosra, dr. Gyöngyössi István a sajtóra, a sajtó jelenlévő képviselőjére, Kovács J. Istvánra üritettek poharukat. Paál Lajos és Csizsár Pál Tóth Balázst, mint tanárt, Szabó Ferenc dr. K. Kovács Istvánt és Dávid Dezsőt éltették.

— **Magántisztviselők mulatsága.** Bár anyagilag nem, erkölcsileg azonban fényesen sikerült magántisztviselőink febr. 20-iki mulatsága. A Haas-házaspár páros jelenete, Elekes Dóra szavalata, Tompa Sándor kupléi, Haas dalai élvezetes percekhez szereztek a közönségnek, mely reggelig táncolt.

— **Az Iparosok Lapja kézdivásárhelyi szerkesztője:** Kovács J. István. Kéri az ipartársulatokat, hogy mindenféle egyleti eseményről tájékoztassák.

— **2 leu 90 ban.** Ugy-e, hitvány kis összeg? Hirtelenében nem is tudjuk, mit lehet érte vásárolni. És mégis irunk róla. Mert mindjárt ki fog derülni, hogy nem olyan tulságosan kis összeg ez. Hiszen a kormány azt kívánja, hogy ebből a pénzből egy ember éljen meg egy hónapig. Nyugdíjat az kap, aki lefolyt élete munkájával jogot váltott arra, hogy munkakép telensége idején is eltartsa az, akinek dolgozott. A nyugdíj tehát arra való, hogy abból megéljen a munkaképtelenné vált munkás, a kenyérkereső nélkül maradt özvegy és árva. Nem is kívánjuk, hogy az olvasó higgyen nekünk, de a zsaltnai állami aranykohászat nyugdíjasainak jegyzéke bizonyíték arra, hogy egy bányamunkás özvegye havi 2 leu 90 bant szóval is kettő

leu kilencven bant kap nyugdíjul. Ebből éljen meg. Ezt kívánja tőle az állam, amelynek munkása volt az özvegy férje, míg élt. Ezért dolgozott az a munkás, hogy az özvegye ebből az összegből éljen meg egy hónapig, ami egy napi kenyérre sem elegendő. Az igazsághoz hiven elő kell adnunk, hogy ez az összeg a jegyzék legalacsonyabb tétele. Vannak nagyobb nyugdíjak is. A legnagyobb havi 102 leu 80 ban. Nehéz ugyan elképzelni, hogyan él meg a nyugdíjas ebből is egy hónapig, de legalább egy nap jóllakhatik, aztán fölfordulhat ehen és megterhét az örök nyugalomba. Nyugdíj nélkül nyughatnak békével.

— **A mezőgazdák figyelmébe.** Az Erdélyi Gazdasági Egyesület könyvkiadó vállalatának megjelent a 60-ik füzet. Címe: Erdély juhait. Erdély juhtenyésztése. Írta: Dr. Szentkirályi Akos nyug. gazdasági akadémiai igazgató. Hasznos tanácsokat ad juhaink javítása, nemestése dolgában, ugyszintén juhtenyésztésünk jövődéli menek fokozására. Ismerteti a gyapjú feldolgozását. Ára 35 leu, mely összeg a Hangya üzletében, Főter 15. szám alatt fizetendő be Kézdivásárhelyen. Felkérjük vármegyénk juhtenyésztőit, hogy az Erdélyi Gazdasági Egyesület fent jelzett kiadványát saját érdekében a kézdivásárhelyi Hangya üzletében megrendelhesz szíveskedjenek. A könyvkiadó vállalat többi kiadványát, melyek más gazdasági ágakra vonatkoznak, szintén közvetíti a Kézdivásárhelyi és Vidéke Gazdasági Egyesület. Kézdivásárhely, 1924. febr. 24. Benkő Sándor, elnök. Eperjesi Albert, titkár.

— **A részvénytársaságok mérlegeiket kötelesek a lapokban közzétenni.** Az utóbbi időben szokássá lett egyes, a nyilvánosság elé nem nagyon kívánczó részvénytársaságoknál, hogy mérlegeiket nem tették közzé az újságban, hanem csak irodájukban lehetett megtekinteni. Most a felsőbíróság kimondta hogy a részvénytársaságok kötelesek mérlegüket hirlapilag közzétenni tekintet nélkül arra, hogy a mérleg hirlapi közzétételére az alapszabályok miként intézkednek. Az ítélet indoklásában kimondta a bíróság, hogy azok a közgyűlési meghívók, amelyek arra utalnak, hogy a részvényesek a mérlegbe betekintheznek a hivatali helyiségben, a törvény követelményeinek nem felel meg. — Kimondta még a felsőbíróság ítélete, hogy a hirlapilag közzéteendő mérleg nem szükséges az igazgatóság minden tagjának aláírni, csupán annyinak, amennyi határozatképes közgyűlést összehívhat.

Átok. *)

Lefotografálok egy átkot, tessék figyelni. Három évvel ezelőtt érkezett haza orosz hadifogságból egy aradi mérnök. Itthon várt rá a felesége és három kis fia. Csókkal fogadták, örömkönnyekeket sirtak össze, egymásramelegült szívvél ünnepelték a viszontlátás gyönyörét. Rózsapiros arccal imádták a megsegítő Istent. S pár hónapig meleg sugarak közt éltek. Jött a karácsony, az újév és jött azután a gyertyaszentelő. A gyertyaszentelő, amely fekete szípot fűt beldóságuk csöndjébe, fekete sikolyt szított közéjük s az utjokra fekete posztót terített. Gyertyaszentelő napján jött az asszony, a másik. Irkuckból Nagyoroszország tatár ege alól, a másik asszony. Magas, szikár nő, jó módu tatár pap lánya s karján egy kisgyerek. Irkuckból Aradra a mérnök után. Az ember után, aki szerelmi meddőségét életre hívta, aki vel együtt élt odakint s aki közben a tatárképi kisgyereket is rácsókolta a keblére.

*) A Kolozsvári Újságból közöljük kiváló íróink érdekes megfigyelését.

Gyertyaszentelő napján beállított. Vékony nyári ruhában, csipkefátyollal. Belejött a nagy tálba, belerántotta a szive s Aradon elájult. Megtudta, hogy a mérnöknek felesége van — s úgy szedték fel a Szentháromság-szobor tövéből. A rendőrségre került... hivatták a mérnököt s mikor szemtől-szembe voltak, a tatárlány földre vetette magát, csöpp fiát magára, az ég felé nyújtotta, a könnyei dőltek, mint a friss seb vére s el kezdte az átkot mondani. A mérnök némán, sápadtan állt előtte s mikor nem bírta tovább a lángoló lány szemeket, elsietett. A tatárlány utána rohant s mintha még nem fejezte volna be az átkot: a mérnök nyomába sikoltott, egy utcasarkon újra letérdelt s addig küldte utána a szavakat, ameddig utolérte a szemével. Aztán visszament Irukuckba. A rendőrség szépen áttette a határon s a nagy orosz mezők elnyelték őket. Őt meg a kisgyermekét.

Ez történt délelőtt s másnap a mérnök koporsót vásárolt. A legnagyobb fiának. A gyerek egészséges volt, délután hat órákor ment haza a gimnáziumból... otthon leült, fájt a feje, éjjel nagy, vörös láz feküdt rá s másnap halott volt...

Persze... ki tehet róla, Isten kezében az ember sorsa... ki tudja mi baja volt a fiúnak... nyugodjon békében szegény.

De jött a mult évi gyertyaszentelő s az átok... már elfelejtették... a középső fiu koresolyázni volt, hat órákor hazamegy, leül, fájt a feje, éjjel nagy, vörös láz fekszik rá s reggelre halott...

S a mérnök gyanakvó lesz, töpreng, fél. Nem hisz, de fél. Sejt valamit. Vagy csak érez valamit. És az idén, karácsonyra, elküldte a legkisebb fiát Makóra, a szüleihez, hogy ne legyen itthon gyertyaszentelőre... ne jöjjön haza csak tavasszal.

S az idén gyertyaszentelőre jött egy távirat Makóról.

Sanyika meghalt.

Eddig van.

Jövőre persze újra eljő gyertyaszentelő s ki tudja, mit hoz? Talán megint elhozza a tatárlány átkát s talán... de kit seper el jövőre? Gyerek már nincs. Az asszonyt? Ki tudja? Hátha a mérnök marad utoljára s csak azért, hogy végigjajgasson minden gyertyaszentelőt s mikor egyedül marad, induljon Irukuck felé, mászva, könyörületért rimánkodva, mint megrugdalt kutya.

Ki tudja? En nem. Azt sem, hol vagyok, honnan jöttem, azt sem, hová megyek.

De te sem.

Senki.

Nagy Dániel.

SPORT.

(x) **Meghívó.** Március hó 2-án 1/2 11 órákor a városi tanács nagytermében tartja rendes közgyűlést a Kézdivásárhelyi Sport Egyesület, amelyre nagy társadalmi fontosságánál fogva minden érdeklődőt szívesen lát az

Elnökség.

Városi mozi.

(A mozi-iroda közlése.) A szombat és vasárnapra hirdetett Krisztus című film vasúti szállítási zavarok miatt elmarad és a helyette érkező filmnek a címét plakátok fogják majd közölni a közönséggel.

Önkéntes árverés.

Özv. Csekme Lajosné Szénpia-utca sarkán levő belsejét március 2-án d. u. 3 órákor nyilvános árverésen örök áron eladja.

Hirdetmény.

Értesitem a vásárolni szándékozókat, hogy a kézdivásárhelyi 2660. sz. tjkvben 1250., 1254. hrsz. alatti emeletes kőházat eladom. Közelebbi feltételek irodámban (G. Averescu-ut 30.) a hivatalos órák alatt megtudhatók. Amennyiben a szabadkézből való eladás nem sikerül, önkéntes árverésen 1924. március 2-án d. u. 2 órákor adom el.

Dr. Lukács Vilmos, ügyvéd.

Urak és Hölgyek! figyelmébe ajánlom hogy elsőrangú

FÉRFI- ÉS NŐI-FODRÁSZATOT alakítottam. Manieur és ondulást üzleten kívül is BALOGHKATICA kisaszony végzi. Mindenféle hajmunkákat elfogadok. Tisztelettel KOVÁCS LAJOS fodrász.

REGÉNYCSARNOK.

Bálványos bugása.

— Székelyföldi történelmi elbeszélés. —

Feloi Fazekas Bertalan.

Részvétellel szánják a szemek, de nem mozdul senki. (Hadurnak áldoznak most: emberi bajjal nem bajlódik kisem.)

— Halálos jel... Nyugatról jön... Haragszik hatalmas Hadurunk... morgogja magában az ösztálts.

Kardtartó altálts a körakásra ugrik. Észak- s dél felé vág: karddal. És felzug a kiáltás:

— Huj-huj-huj!

Ő most a főtálts. Mert ki elejté egyszer a kardot: nem veheti kezébe többé. S az utód: a kardtartó.

A friss főtálts ledöng a körakásról. Megcsapkodja az áldozatmén nyakát, föl-vágja a kardot, hogy mindenki lássa s nagy erővel s nagyhirtelen — szügyönszurja a paripát. Sugárban csap fel a meglódult vér. Horkanva nyert a bántott mén. Két lábra ugorva viháncol még egyet s halálos zuhanással dobban a földre. Vége.

Altáltsok a vadakhoz látnak s feltevévén a disznók bőré: kivágják azoknak szivét. Nyújtott kézzel viszik a főtáltsnak. Az elkapja. Megszagolja. Magasra tartja, hogy mindenki lássa. Hadurnak ajánlja s bedobja a tűzbe. Sűrű füstfönál: semmivé serceg a sziv. Egy-másután égne a vadszivek.

A szüzeányok körtáncolnak ezalatt. Valami hunnótát is bugnak. Guzlicán követik igricek. Tüzes a táncuk, de lassu és méltóságos. Csakugy falják szemükkel a férfiak.

A vadszivek feláldoztattak. Az ajánló tánc is megtorpan. Altáltsok fogják a megmeredt mént s lábaktól feltartva: lábbal lefelé a máglyára vetik. Feje kelet felé, négy lába négyfelé áll. Sötétsűrű s fojtó füst fonódik az égne. Dörgő ordítás is nyomban:

— Huj-huj-huj!

A szüzeányok még tüzeesebb táncba kapnak. A guzlicák zugnak.

Karjait szétárja s végső imádságot harsog a főtálts. Hadurnak ajánlja hódolását. Sistereg, bokrosodik, bomlik felfelé az áldozati láng...

II.

A várkijárás felől kürt kiált a csendbe. S lovak tappodása hallik. Nem mozdul meg kisem. Más kürt rivall. Ercezen és zengőn. Semmi mozgás. Színes csapat vág be a várnyíláson. Mozdulatlanok a rabonbánok. A kiscsapat is megáll. Vár. Feléjük se nézne senki.

Az áldozatmén utolsó füstje is fel-furakodik.

A főtálts kifordul. A táncolás megmered s felcsap, felsikolt, felharsan a hozsánna:

— Huj-huj-huj!

Hátul a kiscsapat paripái táncba ijednek. Eléront a cifra oszttag vezetője. A várvezér elé ugrat. S mondja:

— Aggyon az Isten szerencsés jó-napokat nektek!

— Hadur hallgassa meg szavad, mer' mindeneket csak ő adhat.

(Folyt. köv.)

Ha jó könyvet akar,

vásárolhat a

Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t. üzletében.

A Tevan és Modern könyvtárból

friss számok.

Népszerű regények:

Szini Gyula: A bűbájós.

Lakatos László: Egy válopör története.

Csermely Gyula: Negyvenegy és tizenkilenc.

Detektiv-sorozat:

A 113-as számú percsomó.

Egy nagystíli szélhámos.

A földalatti város.

Génuában, Hágában

nem tudtak oly békét csinálni, melyik tartós legyen.

Egyedül csak **SZANTÓ** Kézdivásárhelyi tud tartós és bekebeli cipőt készíteni.

Olcso és pontos kiszolgálás. Tartósságáért felel.

ROMÁN ÓRÁKAT

esle 1/2 8-tól veszek. :: Cim a kiadóban.

JENCSEVICS ARTHUR-féle

Kovácsnai

„Horgász Gyógyviz”

KÉTSZERSÜLT

gyomor-bajosoknak nélkülözhetetlen.

Készíti:

JENCSEVICS ARTHUR

KOVÁSZNA, HÁROMSZÉKVÁRMEGYE

Kapható: Kézmérky József üzletében.

Jó minőségű égetett téglagyobb mennyiségben ELADÓ.

— Cim e lap kiadóhivatalában. —

Saját gyártmányu

TÉLI SZALÁMI,

zsir, sózott és füstölt szalonnák, füstölt sonkák és egyéb felvágottak napi áron kaphatók nagyban és kicsinyben.

Kovács Rudolf, hentes.

NEM KELL REKLÁM!

Hisz mindenki tudja, hogy a legjobb tortákat, süteményeket, piskótákat, tea-tésztákat stb.

JENCSEVICS ARTHUR készíti COVASNA

(Jud. Treiscaune.)

Ha Ön külföldön volt és ezért nem tudja, ugy siessen egy lev. lapon rendelje meg szükségletét.

Francia nyelvből órákat adok

Ganga Lajosné, Kanta-utca.

A Szénpia-utca szegletén, Várhelyi mellett levő

HÁZAT

(a Kapusy Istvánné szül. Szöcs Anna hagyatékát) 1924. márc. 2-án, vasárnap d. u. 3 órákor a helyszínen a legtöbbet ígérőnek eladjuk. A lakás bármilyen üzlethelyiségnek megfelel. — KAPUSY ISTVÁN.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy férjem elhalálása után is fenntartom az ipart szakképzett üzletvezető vezetése mellett.

Elvállalunk

szobafestést, mázolóást és cimfestést.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, tisztelettel:

Özv. Kiriák Mártonné.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.